

*Raport Państwowego
Powiatowego Inspektora
Sanitarnego w Jaśle o stanie
bezpieczeństwa sanitarnego
w powiecie jasielskim
w roku 2025*

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Spis treści

Struktura organizacyjna PSSE w Jaśle	3
I. Nadzór sanitarno-epidemiologiczny.....	4
II. Nadzór nad warunkami higieny środowiska.....	12
III. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	13
IV. Nadzór nad warunkami higienicznymi środowiska pracy w zakładach pracy.	14
V. Nadzór nad higieną procesów nauczania i wychowania w placówkach oświatowo – wychowawczych.	16
VI. Inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzór nad działalnością oświatowo-zdrowotną.....	21
VII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	25
VIII. Nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej.....	28
IX. Wnioski wynikające z realizacji zamierzeń określonych w planach działalności stacji na 2025 rok	29

Szanowni Państwo,

Wzorem lat ubiegłych przedstawiam Państwu „Raport Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle o stanie bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jasielskim”. Prezentowana publikacja zawiera szczegółowe dane na temat stanu sanitarnego powiatu jasielskiego na dzień 31 grudnia 2025 r. Dokument został opracowany na podstawie własnych danych, sprawozdań oraz analiz i odnosi się do najistotniejszych zagadnień, nad którymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle sprawuje nadzór.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- ✓ higieny środowiska,
- ✓ higieny pracy w zakładach pracy,
- ✓ higieny radiacyjnej,
- ✓ higieny procesów nauczania i wychowania,
- ✓ higieny wypoczynku i rekreacji,
- ✓ zdrowotnymi żywności, żywienia, przedmiotów użytku i produktów kosmetycznych,
- ✓ higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Celem tych działań jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle realizował zadania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego – „Planem zasadniczych przedsięwzięć” na 2025 rok, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Państwowa Inspekcja Sanitarna odpowiadała za nadzór sanitarny i epidemiologiczny na terenie powiatu jasielskiego, koordynując działania związane z ochroną zdrowia publicznego, monitorowaniem zagrożeń biologicznych, fizycznych i chemicznych oraz prowadzeniem badań laboratoryjnych.

Szczególną uwagę zwracano na zagrożenia wpływające w istotny sposób na zdrowie ludzi: występowanie chorób zakaźnych na terenie powiatu jakoś woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, bezpieczeństwo zdrowotne żywności i żywienia, przestrzeganie warunków higienicznych w środowisku pracy i środowisku nauczania i wychowania, edukację zdrowotną i promocję zdrowia.

Niniejszy dokument przedstawia wyniki działań Państwowego Powiatowego Inspektora Jaśle w 2025 roku, które bezpośrednio przyczyniły się do utrzymania na dotychczasowym dobrym poziomie stanu sanitarnego oraz sytuacji epidemiologicznej powiatu jasielskiego.

Z poważaniem

Teresa Iwaniec
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Jaśle

Struktura organizacyjna PSSE w Jaśle

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaśle składa się z oddziałów, sekcji oraz samodzielnych stanowisk pracy, które realizują zadania z zakresu nadzoru sanitarnego, epidemiologii, higieny, oświaty i diagnostyki laboratoryjnej.

- I. **Sekcja Epidemiologii i Statystyki Medycznej** realizuje zadania nadzoru sanitarnego w dziedzinie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych i pasożytniczych mogących szerzyć się epidemicznie, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji, nadzoru nad szczepieniami ochronnymi.
- II. **Sekcja Higieny Komunalnej** realizuje zadania z zakresu kontroli i nadzoru nad higieną środowiska naturalnego i środowiska bytowania ze szczególnym uwzględnieniem higieny urządzeń wodnych i obiektów użyteczności publicznej.
- III. **Sekcja Higieny Żywności i Żywienia** realizuje zadania w zakresie urzędowych kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- IV. **Sekcja Higieny Pracy** wykonuje zadania w zakresie kontroli warunków zdrowotnych środowiska pracy i zapobiegania chorobom zawodowym oraz innym związanym z warunkami pracy.
- V. **Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży** prowadzi nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w placówkach nauczania i wychowania, w szkołach wyższych oraz placówkach rekreacji i wypoczynku dzieci i młodzieży.
- VI. **Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej** realizuje działania w zakresie inicjowania, organizowania, prowadzenia, koordynowania i nadzorowania działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia.
- VII. **Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego** realizuje powierzone zadania poprzez:
 1. Opiniowanie i uzgadnianie dokumentacji planistycznej i inwestycyjnej.
 2. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów higieniczno-sanitarnych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji (uzgadniania projektów, kontroli w trakcie budowy oraz dopuszczenia do użytkowania).
 3. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.
- VIII. **Do zadań Oddziału Laboratoryjnego należy:**
 1. Przyjmowanie próbek do badań laboratoryjnych.
 2. Wykonywanie badań laboratoryjnych i pomiarów w terenie zgodnie z obowiązującymi metodykami badawczymi.
 3. Terminowe wydawanie sprawozdań z przeprowadzonych badań laboratoryjnych. Laboratorium PSSE prowadzi badania diagnostyczne w zakresie ochrony zdrowia publicznego.

I. Nadzór sanitarno-epidemiologiczny.

1. Sprawozdanie z nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnym

W 2025 roku na terenie powiatu jasielskiego prowadzono stały nadzór epidemiologiczny nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami.

Nie odnotowano zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne.

Analiza zgromadzonych danych wskazuje, że sytuacja epidemiologiczna była zróżnicowana.

Największą liczbę zachorowań stanowiły choroby układu oddechowego, w szczególności grypa oraz COVID-19. Istotną grupę stanowiły również zakażenia przewodu pokarmowego o etiologii bakteryjnej i wirusowej. Wysoką liczbę zachorowań odnotowano także w przypadku boreliozy.

a) Zakażenia przewodu pokarmowego

✓ Bakteryjne zakażenia jelitowe

W 2025 roku odnotowano:

- salmonellozę – 32 przypadki, w tym 18 hospitalizacji; wystąpiły również pojedyncze przypadki posocznicy salmonellozowej,
- zakażenia wywołane przez *Campylobacter* – 39 przypadków, w tym 34 hospitalizacje,
- zakażenia wywołane przez *Clostridioides difficile* – 27 przypadków, w tym 22 hospitalizacje.

✓ Wirusowe zakażenia jelitowe

Zarejestrowano:

- zakażenia wywołane przez rotawirusy – 67 przypadków,
- zakażenia wywołane przez norowirusy – 54 przypadki,
- inne wirusowe zakażenia jelitowe – pojedyncze zachorowania.

Łącznie biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe stanowiły 119 przypadków.

b) Choroby pasożytnicze

Stwierdzono zachorowania:

- giardioza – 7 przypadków,
- kryptosporydioza – 1 przypadek,
- bąblowica – 2 przypadki.

c) Choroby odkleszczowe

W analizowanym roku szczególnie istotnym problemem epidemiologicznym była borelioza.

Zarejestrowano 212 zachorowań, w tym 4 przypadki neuroboreliozy (4 hospitalizacje).

d) Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Odnutowano:

- ospę wietrzną – 433 przypadki,
- różyczkę – 1 przypadek,
- świnkę – 1 przypadek.

e) Zakażenia układu oddechowego

Znaczną grupę zachorowań stanowiły ostre zakażenia układu oddechowego, w tym:

- grypa – 731 przypadków, z czego 28 osób wymagało hospitalizacji,
- zakażenia wirusem RSV – 40 przypadków, w tym 11 zachorowań u dzieci do 2. roku życia,
- zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – 551 przypadków, w tym 14 hospitalizacji.

f) Neuroinfekcje

W analizowanym okresie odnotowano zachorowania zaliczane do neuroinfekcji, obejmujące bakteryjne oraz wirusowe zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

g) Inwazyjna choroba pneumokokowa

Wykazano 8 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej, w tym:

- 2 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych,
- 5 przypadków posocznicy,
- 1 przypadek o nieokreślonej postaci klinicznej.

Wszystkie zachorowania miały ciężki przebieg kliniczny i wymagały hospitalizacji.

h) **Inne choroby zakaźne**

Zarejestrowano pojedyncze przypadki:

- ✓ legionellozy – 1,
- ✓ gorączki Pontiac - 1,
- ✓ wirusowych zapaleń wątroby typu B i C – łącznie 6,
- ✓ jersiniozy – 1,
- ✓ zakażenia przenoszone drogą płciową:
 - kiły – 2
 - zakażenie *Chlamydia Trachomatis* – 1 przypadek
 - zakażenie HIV – 1 przypadek

i) **Ekspozycje na wirusa wścieklizny**

Na terenie powiatu jasielskiego odnotowano 149 przypadków pogryzień i innych ekspozycji na wirusa wścieklizny, z czego w 51 przypadkach zastosowano szczepienia przeciwko wściekliźnie.

W 2025 roku odnotowano 12 zgłoszeń zakażeń lekoopornych. Wszystkie przypadki dotyczyły osób hospitalizowanych.

Zarejestrowano 14 ognisk chorób zakaźnych o zróżnicowanej etiologii.

Wśród nich stwierdzono:

- 8 ognisk wywołanych przez pałeczki *Salmonella*,
- ogniska zachorowań o etiologii wirusowej, w tym wywołane przez rotawirusy i norowirusy,
- 1 ognisko choroby pasożytniczej – gardiozy.

Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące odsunięcie od pracy osób zatrudnionych w branży, w której wykonywane czynności wiążą się z ryzykiem przeniesienia zakażenia.

Data wystąpienia ogniska	Czynnik etiologiczny	Liczba osób chorych	Liczba osób narażonych	Liczba hospitalizacji	Wydane decyzje
08.01.2025	Salmonella enteritidis	2	4	1	
07.03.2025	Norowirus	2	6	2	
07.03.2025	Rotawirus	6	51	6	
28.03.2025	Rotawirus	2	5	2	
06.05.2025	Norowirus	17	33	-	
14.05.2025	Rotawirus	3	4	2	
22.07.2025	Giardioza	2	3	-	
29.07.2025	Salmonella enteritidis	2	5	1	
12.09.2025	Salmonella enteritidis	2	4	-	1
25.09.2025	Salmonella enteritidis	1 osoba chora/ 1 zakażona bezobjawowo	5	1	
10.10.2025	Salmonella enteritidis	2	2	-	

14.10.2025	Salmonella enteritidis	2	5	2	1
07.11.2025	Salmonella enteritidis	1 osoba chora/ 1 zakażona bezobjawowo	3	-	
19.12.2025	Salmonella enteritidis	1 osoba chora/ 1 zakażona bezobjawowo	6	-	

2. Analiza wykonania szczepień ochronnych w punktach szczepień w powiecie jasielskim

Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza metoda zapobiegania chorobom zakaźnym. Odporność nabyta przez szczepienia to bezpieczny sposób na ochronę przed chorobami zakaźnymi, który poprzez stymulację układu odpornościowego tworzy "pamięć" immunologiczną bez wywoływania choroby, co minimalizuje ryzyko ciężkich powikłań. Regularne szczepienia zgodne z programem szczepień są kluczowe dla indywidualnego zdrowia i tworzenia odporności populacyjnej, która chroni także osoby niezaszczepione i zapobiega epidemiom. Aby osiągnąć odporność w skali populacji potrzeba wysokiego odsetka osób zaszczepionych - zwykle na poziomie 90 -95%.

Szczepienia ochronne w Polsce realizowane są zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest ogłaszany przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu zamieszczonego w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia do 31 października roku poprzedzającego wykonanie tego programu.

PSO zawiera dokładny spis zarówno obowiązkowych, jak i zalecanych szczepień, które są istotne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Główny Inspektor Sanitarny co roku aktualizuje ten materiał, uwzględniając aktualną sytuację epidemiologiczną oraz zalecenia międzynarodowych organizacji zdrowotnych.

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jasle nadzorowała wykonanie szczepień ochronnych w 35 punktach szczepień. Realizacja szczepień ochronnych na terenie powiatu jasielskiego była prowadzona zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązującym w 2025 roku.

Zgodnie z kalendarzem szczepień w roku 2025 realizowano szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat przeciwko następującym chorobom zakaźnym: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, zakażeniom powodowanym przez rotawirusy, błonicy, tężcowi, krztuścowi, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), odrze, nagminnemu zapaleniu przyusznic (świniec), różyczce.

Świadczeniodawcy przechowujący karty uodpornienia i prowadzący szczepienia obowiązani są do przesyłania państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawozdań MZ-54 - roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych. Pracownicy Sekcji Epidemiologii na podstawie zebranych sprawozdań MZ-54 sporządzili na poziomie powiatu zbiorcze sprawozdanie MZ-54 za rok 2025.

Na podstawie analizy sprawozdania MZ-54 można zauważyć stałe zmniejszanie liczby dzieci i młodzieży, których dotyczą obowiązkowe szczepienia ochronne, co wiąże się ze zmniejszającą się z każdym rokiem liczbą urodzeń w powiecie jasielskim. W poniższej tabeli przedstawiono dane z ostatnich 5 lat.

Rok urodzenia	Karty ogółem
2025	519
2024	606
2023	624
2022	776
2021	801

Liczba kart uodpornienia w danym roczniku w latach 2021-2025.

Stan uodpornienia przeciwko gruźlicy przedstawia się następująco:

- ✓ rocznik 2024: 606 dzieci, w tym 573 zaszczepionych, co stanowi 94,5%
- ✓ rocznik 2025: 519 dzieci, w tym 499 zaszczepionych, co stanowi 96,1%

Z analizy rocznika 2023 wynika, że spośród 624 dzieci – 459 otrzymało wszystkie szczepienia przewidziane w „kalendarzu szczepień”, 144 – brak niektórych szczepień, a 21 dzieci nie otrzymało żadnych dawek szczepionek wymaganych w tym wieku.

Na koniec 2025 roku stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników kształtuje się następująco:

- a) dzieci urodzone w 2023 roku – wyszczepialność przeciwko WZW B wyniosła 94,1%; przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wyniosła 90,2%, poliomyelitis wyniosła 89,9%, inwazyjne zakażenia *Haemophilus influenzae* wyniosła 90,2%; inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae* wyniosła 91,3%; odrze, śwince i różyczce wyniosła 85,4%. Stwierdza się, że odporność zbiorowiskowa w grupie dzieci w trzecim roku życia - które powinny otrzymać pełny schemat szczepień - nie została osiągnięta w przypadku chorób dla których realizowane są szczepienia przeciwko poliomyelitis, odrze, śwince i różyczce. W związku z tym występuje zwiększone ryzyko wystąpienia zachorowań i związanych z nimi powikłań.
- b) dzieci urodzone w 2024 roku - wyszczepialność przeciwko WZW B wyniosła 93,7%; przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wyniosła 88,1%, poliomyelitis wyniosła 88,1%, inwazyjne zakażenia *Hemophilus influenzae* wyniosła 88,3%; inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae* wyniosła 90,9%; odrze, śwince i różyczce wyniosła 66,5%; zakażenia rotawirusowe 76,4% (nie wszystkie dzieci podlegały wymaganym szczepieniom, ze względu na miesiąc urodzenia w danym roku i obowiązujący cykl szczepień).
- c) dzieci urodzone w 2025 roku - wyszczepialność przeciwko WZW B wyniosła 69,6%; przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wyniosła 36,8%, poliomyelitis 37,6%, inwazyjne zakażenia *Hemophilus influenzae* wyniosła 35,5%, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae* wyniosła 55,9%; zakażenie rotawirusowe 54,7%. Niższa wyszczepialność dzieci urodzonych w 2024 roku wynika z faktu, iż nie wszystkie podlegały jeszcze obowiązkowym szczepieniom w pełnym cyklu.

W celu zobrazowania zmian poziomu wyszczepialności wśród dzieci w trzecim roku życia na przestrzeni ostatnich lat, poniżej przedstawiono dane porównawcze dla wybranych szczepień ochronnych w rocznikach 2021-2023.

Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	Rocznik 2021 wg sprawozdania za rok 2023	Rocznik 2022 wg sprawozdania za rok 2024	Rocznik 2023 wg sprawozdania za rok 2025
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	96,2%	97,9%	94,1%
Błonica, tężec, krztusiec	94,0%	96,1%	90,2%
Poliomyelitis	94,0%	96,0%	89,9%
Odra, świnka, różyczka	90,6%	92,3%	85,4%
Haemophilus influenzae typu B	94,1%	96,1%	90,2%
Pneumokoki	95,0%	96,5%	91,3%

Analizując poziom wyszczepialności dzieci w trzecim roku życia, które powinny otrzymać pełny schemat szczepień podstawowych można zauważyć wyraźny spadek odsetka zaszczepionych w roczniku 2023 w porównaniu z rocznikiem 2022. Spadek ten dotyczy wszystkich analizowanych szczepień. W przypadku szczepień przeciwko poliomyelitis odnotowano obniżenie poziomu wyszczepialności poniżej 90%. Największy spadek zaobserwowano w odniesieniu do szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce, gdzie poziom wyszczepialności wyniósł 85,4%. Obniżenie poziomu uodpornienia, zwłaszcza w przypadku odry, zwiększa ryzyko wystąpienia ognisk epidemicznych tej choroby. Obserwowany trend spadkowy wskazuje na konieczność intensyfikacji działań promujących szczepienia ochronne w celu utrzymania odpowiedniego poziomu odporności populacyjnej.

Obowiązkowe szczepienia osób narażonych w sposób szczególny wg wieku (ukończone lata) były realizowane w tzw. cyklach tj. obejmowały zarówno dawkę szczepionki zamykającą cykl szczepienia pierwotnego lub podstawowego, albo stanowiącą którąś z kolejnych dawek przypominających. Poniższy wykaz zawiera liczbę osób zaszczepionych przeciw danej chorobie z uwzględnieniem każdej osoby tylko raz stosownie do ostatniej otrzymanej dawki szczepionki. Osoby, które otrzymały szczepienie skojarzone widnieją równocześnie w kilku rubrykach.

Liczba zaszczepionych	Ogółem	Wiek 0-19	Wiek 20-29	Wiek ≥30
Liczba zaszczepionych	3			3
Błonica	1			1
Krztusiec	1			1
Odra, świnka, różyczka	1			1
Poliomyelitis	1			1
Tężec	3			3
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	48			48
Zakażenia <i>Haemophilus influenzae</i> typu B	2			2
Zakażenia <i>Streptococcus pneumoniae</i>	2			2

Ospa wietrzna	Ogółem	Wiek 0-19	Wiek ≥20	
	46	46		

Osoby te wymagały szczepienia na podstawie przesłanek klinicznych i epidemiologicznych. Byli to pacjenci po przeszczepach, dializowani, osoby objęte nadzorem nad wirusowym zapaleniem wątroby typu B, uczniowie i studenci szkół medycznych, oraz dzieci uczęszczające do żłobka.

Szczepienia poekspozycyjne są to szczepienia wykonywane po ekspozycji (narażeniu) na czynnik zakaźny, np. po bezpośrednim kontakcie z osobą, która zaraża. Ich celem jest zapobieganie zachorowaniu osoby ekspozowanej (immunoprofilaktyka czynna).

W ramach obowiązkowych szczepień poekspozycyjnych wykonano wg wieku następujące szczepienia:

Liczba zaszczepionych	Ogółem	Wiek 0-19	Wiek 20-29	Wiek ≥30
Błonica				
Tęžec	1787	29	171	1587
Wścieklizna	93	29	12	52

Obowiązkowe szczepienia poekspozycyjne, wg wieku

Szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Powszechny Program Szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) został wprowadzony przez Ministerstwo Zdrowia 1 czerwca 2023 r. Początkowo obejmował dzieci w wieku 12-13 lat. Od 1 września 2024 roku rozszerzono jego zakres obejmując programem dzieci od ukończenia 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia, przy jednoczesnym umożliwieniu realizacji szczepień również w szkołach podstawowych. Dzieci, zarówno dziewczynki jak i chłopcy, mogą skorzystać z ochrony szczepionką Gardasil 9 lub Cervarix. Szczepienia przeciwko HPV są bezpłatne i dobrowolne.

Program ten stanowi element Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 i rozszerza bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dzieci i młodzieży o ochronę przed chorobami wywołanymi przez HPV.

HPV (Human Papilloma Virus) jest głównym czynnikiem sprawczym raka szyjki macicy. Może również powodować raka pochwy i sromu u kobiet, raka prącia u mężczyzn oraz raka odbytu, jamy ustnej, nosogardzieli, nasady języka i migdałków, a także okolic głowy i szyi u obu płci. Szczepienie jest najskuteczniejszym i najprostszym sposobem ochrony przed zakażeniem HPV.

Wśród 1 000 000 kobiet zakażonych typem HPV wysoce onkogennym, u 8 000 dochodzi do rozwoju raka, a u 1 600 rozwija się inwazyjna postać raka. Śmiertelność raka szyjki macicy oceniana jest na poziomie 50%.

Zakażenia HPV szerzą się drogą płciową, najczęściej w początkowym okresie po rozpoczęciu aktywności seksualnej. Szczepienie powinno zostać przeprowadzone w okresie poprzedzającym inicjację seksualną – jeszcze przed potencjalnym kontaktem z HPV. Szczepienie jest wtedy najkorzystniejsze.

Pomimo udowodnionej skuteczności i bezpłatnej możliwości skorzystania ze szczepień HPV, poziom zaszczepienia dzieci i młodzieży jest bardzo niski. W przypadku naszego powiatu na koniec 2025 roku procent zaszczepienia w populacji dzieci i młodzieży od 9 do 18 roku życia osiągnął poziom 7,32%.

Rocznik	Liczba zaszczepionych	Liczba osób	% zaszczepionych
2006	42	1 119	3,75
2007	52	1 171	4,44
2008	64	1 197	5,35
2009	49	1 213	4,04
2010	201	1 286	15,63
2011	209	1 216	17,19
2012	141	1 227	11,49
2013	77	1 126	6,84
2014	46	1 071	4,30
2015	35	991	3,53
2016	9	1 027	0,88
suma	925	12 644	7,32

Liczba szczepionych osób w rocznikach 2006-2016

Dane na podstawie raportu o szczepieniach przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV (<https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/raport-o-szczepieniach-przeciwko-wirusowi-brodawczaka-ludzkiego-hpv>).

W ramach Powszechnego Programu Szczepień przeciwko HPV preparaty szczepionkowe dystrybuowano z magazynu szczepionkowego PSSE w Jaśle do podległych punktów szczepień na podstawie zapotrzebowania na szczepionki. W roku 2025 wydano 3 dawki preparatu szczepionkowego Cervarix oraz 493 dawki szczepionki Gardasil-9. W roku poprzednim wydano 3 dawki szczepionki Cervarix i 531 dawek Gardasil-9. Powyższe dane wskazują zatem na niewielki spadek zainteresowania szczepieniami przeciwko HPV.

W związku z realizacją Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) pracownicy Sekcji Epidemiologii prowadzili działania informacyjno-edukacyjne:

- ✓ przekazywanie ulotek związanych z tematyką HPV podczas każdej kontroli planowej w punktach szczepień,
- ✓ udzielanie telefonicznie informacji osobom zainteresowanym szczepieniami HPV
- ✓ stała współpraca z punktami szczepień, w tym przekazywanie na bieżąco informacji i zaleceń dotyczących realizacji szczepień w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV.
- ✓ konsultacje i porady podczas Dni Otwartych organizowanych w stacji w dniu 10 kwietnia 2025 roku związane z tematyką HPV
- ✓ zorganizowanie we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Sekcją Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej spotkania edukacyjnego: „Powszechny Program Szczepień przeciw HPV – wspólnie dla zdrowia”

3. Kontrole w podmiotach leczniczych

W analizowanym okresie przeprowadzono 124 kontrole, w tym 90 kontroli pozaplanowych, 78 kontroli dotyczyło szczepień ochronnych. W tym:

- ✓ 34 kontroli planowych, których celem była ocena stanu uodpornienia dzieci i młodzieży oraz weryfikacja dokumentacji i procedur obowiązujących w szczepieniach,
- ✓ 25 kontroli ponadplanowych, przeprowadzonych w ramach ogólnopolskiego spisu kart uodpornienia – etap I,

- ✓ 19 kontroli ponadplanowych przeprowadzonych w ramach ogólnopolskiego spisu kart uodpornienia – etap II polegający na weryfikacji danych dotyczących realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych, u osób, które nie ukończyły 19 roku życia.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w podmiotach leczniczych:

- ✓ wydano 23 decyzje rachunkowe,
- ✓ wydano 1 decyzję merytoryczną.

W zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz przestrzegania procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym w trakcie kontroli planowych w obiektach stwierdzono nieprawidłowości:

- ✓ nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego elementów wykończeniowych budynku, w szczególności uszkodzenia i ubytki w powierzchniach ścian oraz podłóg w różnych pomieszczeniach, które mogą utrudniać prawidłowe utrzymanie czystości i dezynfekcji,
- ✓ braki w wyposażeniu kluczowych pomieszczeń w środki do dezynfekcji rąk oraz dezynfekcji powierzchni,
- ✓ niepełna realizacja obowiązków związanych z monitorowaniem procesu dekontaminacji, polegająca na braku systematycznego stosowania wskaźników chemicznych i biologicznych do kontroli procesów sterylizacji, a także nieprawidłowości w zakresie dokumentowania przebiegu tych procesów,
- ✓ nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi, tj. brak prowadzenia na bieżąco ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów medycznych zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów,
- ✓ brak przeprowadzania kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych z częstotliwością nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy,
- ✓ brak dostosowania procedur postępowania do specyfiki własnej działalności podmiotu leczniczego.

W zakresie oceny stanu zaszczepienia stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- ✓ przechowywanie preparatów szczepionkowych z naruszeniem zasad łańcucha chłodniczego,
- ✓ opracowanie procedury dotyczącej przechowywania szczepionek w sposób nieuwzględniający utrzymania ciągłości łańcucha chłodniczego w przypadku przerwy w dostawie prądu lub awarii urządzenia chłodniczego,
- ✓ brak terminowego zgłoszenia przez lekarza przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP),
- ✓ brak wpisów w elektronicznej Karcie Szczepień dotyczących przeprowadzonych badań kwalifikacyjnych oraz wykonanych zalecanych szczepień ochronnych,
- ✓ brak udokumentowania przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego przed szczepieniem zalecanym,
- ✓ brak informowania pacjentów o szczepieniach zalecanych.

Zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim raporcie dotyczącym przypadków niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych (stan na 31.12.2025 r.), na terenie powiatu jasielskiego odnotowano 509 osób uchylających się od szczepień oraz 511 dzieci z zaległościami w realizacji kalendarza szczepień.

W związku z powyższym, wszczęto 8 postępowań egzekucyjnych w celu przymusowego wykonania obowiązku szczepień ochronnych. W wyniku podjętych działań troje dzieci zostało zaszczepionych. Dodatkowo wystosowano 57 wezwań do uzupełnienia zaległych szczepień. Ponadto w roku 2025 zaszczepiło się 15 dzieci, które posiadały zaległości w szczepieniach. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia odnotowano 7 niepożądanych odczynów poszczepiennych: 5 łagodnych i 2 poważne

II. Nadzór nad warunkami higieny środowiska.

W ramach funkcjonowania systemu organizacyjnego Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Jaśle, kwestiami dotyczącymi higieny środowiska oraz częściowo dotyczącymi utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz transportu tj. wynikającymi z art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zajmuje się sekcja higieny komunalnej. W ramach realizacji swoich obowiązków, pracownicy w/w sekcji jak co roku prowadzili nadzór w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakości wody na pływalniach, postępowania z odpadami medycznymi, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, nieruchomości i środków transportu publicznego, postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, ochrony przed hałasem i zanieczyszczeniem powietrza wewnątrz pomieszczeń oraz czynnikami szkodliwymi wydzielanymi przez materiały budowlane w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

W okresie 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. Sekcja Higieny Komunalnej prowadziła nadzór nad 463 obiektami (w tym m.in.: 18 wodociągami sieciowymi, 50 wodociągami zaopatrującymi w wodę indywidualne podmioty, 61 obiektami służby zdrowia).

Zrealizowano 179 kontroli, pobrano 284 próbki wody, wykonano 585 pomiarów. Wydano 79 decyzji administracyjnych (w tym m.in. 11 nakazujących poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 9 dotyczących zmiany sposobu uzdatniania wody, 19 dotyczących przeprowadzenia ekshumacji), wydano 10 postanowień w sprawie sprowadzenia zwłok zza granicy. Opiniowano m.in. w sprawie jakości wody do spożycia (71 opinii), w sprawie jakości wody na pływalniach (3 opinie), i imprez masowych (8 opinii). Otrzymano 18 interwencji, spośród których 7 przekazano do rozpatrzenia wg kompetencji do innych organów, pozostałe rozpatrzono we własnym zakresie. Interwencje rozpatrywane przez tutejszy organ dotyczyły nieprawidłowości podczas świadczenia usług z branży beauty, uciążliwości środowiska w pomieszczeniach budynków mieszkalnych oraz jakości wody ujmowanej do spożycia. Żadna z rozpatrywanych interwencji nie była zasadna.

Nieprawidłowości notowane w przypadku obiektów objętych nadzorem dotyczyły w większości przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów badanych w wodzie do spożycia, wodzie użytkowej i wodzie na pływalniach.

W wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi najczęściej kwestionowanym parametrem była mętność (18 przypadków), ponadto kwestionowano również takie parametry jak: mangan (8 przypadków), żelazo (5 przypadków), jon amonowy (5 przypadków), bakterie grupy coli (4 przypadki), *E. coli*, (3 przypadki), trichlorometan (2 przypadki), Enterokoki (2 przypadki), *Clostridium perfringens* (1 przypadek). Ze względu na wartość i rodzaj przekroczonych parametrów, a także szybką poprawę jakości wody, w większości przypadków nie zachodziła potrzeba wydania decyzji administracyjnych w zakresie jakości wody. Z uwagi na wartość i rodzaj przekroczonych parametrów (przekroczenia bakteriologiczne) czterokrotnie wydano decyzje zamykające wodociąg oraz zobowiązujące do zapewnienia zastępczego źródła wody o dobrej jakości (2 przypadki dotyczyły wodociągu zbiorowego zaopatrzenia, pozostałe 2 dotyczyły wodociągów indywidualnego zaopatrzenia w wodę) – decyzjom tym nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Siedmiokrotnie wydano decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia (4 przypadki dotyczyły wodociągu zbiorowego zaopatrzenia, pozostałe 3 dotyczyły wodociągów indywidualnego zaopatrzenia w wodę). W każdym notowanym przypadku osiągnięto poprawę jakości wody.

W ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej ośmiokrotnie stwierdzono skażenie wewnętrznej sieci ciepłej wody użytkowej. Przekroczenia te występowały w pięciu obiektach. Ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia wydano decyzje nakazujące podjęcie natychmiastowych działań naprawczych zmierzających do redukcji tych bakterii w wodzie,

decyzjom tym nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W każdym przypadku zarządzający siecią wyłączał z eksploatacji natryski, w jednym spośród wyżej wskazanych przypadków dodatkowo zaszła konieczność nakazu wyłączenia z eksploatacji urządzeń i instalacji ciepłej wody. W każdym notowanym przypadku osiągnięto poprawę jakości wody.

W ramach nadzoru nad jakością wody na pływalniach stwierdzono przekroczenia takich parametrów jak: trichlorometan (20 przypadków), Σ THM (6 przypadków), mętność (4 przypadki), chlor związany (2 przypadki), chlor wolny (1 przypadek). Ze względu na wartość i rodzaj przekroczonych parametrów nie zachodziła potrzeba wydania decyzji administracyjnych w zakresie jakości wody.

W wyniku kontroli stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej prowadzono postępowania administracyjne zmierzające do nałożenia obowiązków usunięcia usterek stwierdzonych w 5 obiektach. Nieprawidłowości dotyczyły stanu technicznego pomieszczeń i ich wyposażenia (2 przypadki), braku posiadania bądź zachowania właściwych procedur w zakresie ochrony przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi podczas świadczenia usług w branży beauty (2 przypadki), nieprawidłowej kontroli skuteczności sterylizacji (2 przypadki), nieprawidłowej dezynfekcji narzędzi (2 przypadki), braku badań do celów sanitarno-epidemiologicznych (1 przypadek), brak apteczki I pomocy (1 przypadek). Łącznie wydano 4 decyzje, 1 postępowanie nie zakończyło się w 2025 r. Wszystkie decyzje zostały wykonane.

Grzywny w postaci mandatu karnego nie nakładano. W jednym przypadku, na skutek braku wykonania decyzji, zaszła konieczność wystosowania upomnienia do strony decyzji, nie było jednak konieczności wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Nie stwierdzano innych nie wymienionych w niniejszym opracowaniu zagrożeń z wyłączeniem kwestii stale niskiego stopnia zawodociągowania powiatu (około 45% mieszkańców powiatu ma dostęp do wody z publicznych wodociągów).

Stan powiatu w zakresie nadzorowanym przez Sekcję Higieny Komunalnej jest stabilny i na ogół dobry. Dużym problemem pozostaje jednak niski poziom zawodociągowania powiatu (około 45% mieszkańców powiatu ma dostęp do wody z publicznych wodociągów). Należy wskazać, że jakość wody w prywatnych wodociągach (indywidualne zaopatrzenie w wodę budynków mieszkalnych) nie jest monitorowana przez Inspekcję Sanitarną, w związku z powyższym brak danych odnośnie jej przydatności do spożycia.

III. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2025 roku zatwierdzono 36 obiektów, przeprowadzono łącznie 718 kontroli w nadzorowanych obiektach, w tym kontroli z uchybieniami 234 a pozostałych 484. Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzanych w czasie kontroli należały: sprzedaż środków spożywczych po upływie ich terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości; brak zapisów z monitorowania temperatur w urządzeniach chłodniczych; nieprawidłowe przechowywanie surowców i wyrobów gotowych.

Kontroli interwencyjnych było 216 w tym 40 w związku z interwencjami z terenu, a 176 w związku z powiadomieniami w systemie RASFF.

Interwencje zgłoszonych z terenu było 38, w tym 13 - zasadnych, 21 - niezasadnych, 4 - przekazane zgodnie z kompetencjami. Interwencje, których zasadność potwierdzono, dotyczyły m.in. niewłaściwej higieny sprzedaży środków spożywczych, sprzedaży środków spożywczych po upływie ich terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF przeprowadzono 176 kontroli w związku z 53 powiadomieniami. Monitorowano występowanie i wycofywanie z rynku powiatu środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do

kontakty z żywnością zgłoszone w systemie m. in.: rodzynki - przekroczenie NDP Ochratoksyny A; elementy z indyka - obecność *Salmonella enteritidis*; sezam łuskany - obecność *Salmonella spp*; kubek szklany „Lawenda” - przekroczenie poziomu migracji ołowiu i kadmu; kebab drobiowy - obecność *Salmonella enteritidis*; woda źródłana - obecność bakterii z grupy coli i *Escherichia coli*, orzechy laskowe - przekroczenie NDP aflatoksyny B1 i sumy aflatoksyn.

Z pobranych do badań laboratoryjnych 349 próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zakwestionowano 6 próbek (5 w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych i 1 na organoleptykę).

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle wydał 475 decyzji, w tym 233 decyzji w przypadku naruszenia przepisów prawa żywnościowego (w tym 3 z rygorem natychmiastowej wykonalności i 5 zakazujące wprowadzania do obrotu środki spożywcze).

Nałożono 92 grzywny w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 19 300 zł. Głównymi powodami nałożenia grzywnien w drodze mandatów karnych było niewłaściwe postępowanie personelu w trakcie przechowywania surowców, półproduktów i wyrobów gotowych, obrót środkami spożywczymi po upływie ich terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle skierował 1 wniosek do KPP w Jaśle oraz 12 wniosków do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W większości przypadków przyczynami skierowania wniosków była sprzedaż środków spożywczych niezgodnych z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, prowadzenie działalności niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą obiekt lub bez uzyskania decyzji zatwierdzającej.

W 2025 roku opracowywano 1 ognisko zatrucia pokarmowego.

W ramach współpracy przeprowadzono 2 kontrole z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaśle w zakresie wprowadzania do obrotu mięsa i mleka na targowiskach. Ponadto przeprowadzono 3 kontrole gospodarstw rolnych z terenu powiatu (2 z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oddział terenowy w Jaśle i 1 z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska delegatura w Jaśle).

Stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w roku 2025 był na poziomie akceptowalnym. Osiągane jest to m. in. poprzez renowację obiektów oraz wprowadzanie systemów zapewnienia jakości. W celu zapewnienia przez przedsiębiorców właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu nadzór nad w/w obiektami w dalszym ciągu będzie kontynuowany przez organy PIS.

IV. Nadzór nad warunkami higienicznymi środowiska pracy w zakładach pracy.

Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 61 zakłady pracy, przeprowadzono 79 kontroli sanitarnych, wydano 25 decyzji nakazowych. Najczęściej powtarzające się uchybienia to:

- ✓ przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia,
- ✓ brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- ✓ brak oceny ryzyka zawodowego,

- ✓ nieprzekazanie właściwemu PWIS informacji o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- ✓ brak odpowiedniego stanu sanitarno – technicznego pomieszczenia pracy oraz pomieszczeń higieniczno – sanitarnych dla pracowników.

Choroby zawodowe:

Przeprowadzono 4 postępowania w sprawie chorób zawodowych u pracowników i byłych pracowników zakładów pracy z terenu powiatu jasielskiego. Dotyczyły m.in.: chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw: boreliozy, astmy oskrzelowej, trwałego ubytku słuchu typu ślimakowego. W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle nie wydał decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych, natomiast wydał 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

Przeprowadzono w 78 zakładach pracy badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy wykonano w 15 zakładach pomiary czynników szkodliwych na terenie powiatu. Pomiary i badania środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane Laboratorium PSSE w Jaśle. Jak wynika z analizy wyników przeprowadzonych badań i pomiarów środowisku pracy w skontrolowanych zakładach w narażeniu na ponadnormatywne parametry czynników szkodliwych pracuje 291 pracowników w 16 zakładach pracy.

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad czynnikami rakotwórczymi. Skontrolowano 23 zakłady pracy, w których narażonych jest 741 pracowników ogółem w tym 114 kobiet i 627 mężczyzn. Przeprowadzono 28 kontroli i wydano 5 decyzji dot. m.in. przekazania właściwemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym według obowiązującego wzoru, zaprowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zaprowadzenia rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

W zakładach pracy na terenie działalności PPIS w Jaśle występują następujące czynniki rakotwórcze m.in.: chlorek winylu („Tarkett, Kronoflooring), związki chromu 6-cio wartościowego (Jafar Jasło, Jafar Przysieki) nikiel i jego związki (Huta Jasło, Jafar Jasło, Jafar Przysieki), benzo (a) piren, (Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Jasło) kadm i jego związki (Huta Jasło), pył drewna (Nowy Styl Jasło, Baltic Wood), krzemionka krystaliczna, kwarc, krystobalit - frakcja respirabilna - (Huta Szkła Jasło, Jafar Jasło, Jafar Przysieki), promieniowanie jonizujące (Szpital Specjalistyczny w Jaśle), radon (we wszystkich podmiotach zakwalifikowanych do badania radonu), oraz substancji reprotoksyczne (tlenek węgla) w (Autodiagnostyka Jasło Zakład Kontroli i Napraw Pojazdów Sp. z o. o., Trans-Wiert S.A. Zakład Masarski Ubój-Wyrób-Sprzedaż Małgorzata Hap, Mateusz Hap, Monika Polak S.C., Orion Engineered Carbons Sp. z o. o., Huta Szkła, Jafar Sp. z o. o., Befaf)

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi. Skontrolowała 5 dystrybutorów substancji chemicznych i mieszanin, oraz 34 zakłady stosujące substancje chemiczne i mieszaniny. Przeprowadzono 37 kontroli i wydano 3 decyzje dot. m.in. oznakowania miejsc przeznaczonych do przechowywania mieszanin chemicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami, wywieszenia instrukcji określających sposób składowania, pakowania, załadunku i transportu w magazynach

mieszanin chemicznych oraz zapoznania z nimi zatrudnionych pracowników, zaprowadzenia magazynu niebezpiecznych mieszanin chemicznych

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Skontrolowała 12 zakładów pracy w których narażonych jest 449 pracowników. Przeprowadzono 13 kontroli i wydano 1 decyzję dot. zaktualizowania wykazu czynników biologicznych występujących w miejscu pracy oraz zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne występujące w miejscu pracy.

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad produktami biobójczymi. Przeprowadziła 9 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktu biobójczego.

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad prekursorami narkotyków. Skontrolowała 3 podmioty wprowadzające do obrotu prekursora kat. 3. Przeprowadziła 3 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu prekursora kat. 3. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad produktami kosmetycznymi. Skontrolowała 10 zakładów udostępniających na rynku produkty kosmetyczne. Przeprowadziła 10 kontroli w zakresie udostępniania na rynku produkty kosmetyczne.

Ponad to Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle prowadził działalność wspomagającą PPWIS w zakresie nadzoru nad radonem w tym udostępniał materiały edukacyjne, uzyskiwał oraz przekazywał informację dot. wykonywanych badań przez podmioty w zakresie radonu. Powiat jasielski został zakwalifikowany jako obszar o zwiększonym zagrożeniu radonem. Najwyższy wynik jaki zanotowano to 645Bq/m^3 .

V. Nadzór nad higieną procesów nauczania i wychowania w placówkach oświatowo – wychowawczych.

1. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

Mając na uwadze zdrowie i prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży PSSE w Jaśle podejmuje szereg działań w celu poprawy i utrzymania właściwych warunków higieniczno-sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji. Bieżący nadzór sanitarny obejmuje kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- ✓ stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo–wychowawczych i opiekuńczych,
- ✓ higieny procesu nauczania,
- ✓ warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- ✓ warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- ✓ nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W powiecie jasielskim w roku 2025 nadzorem sanitarnym objętych było 137 stałych placówek nauczania i wychowania. W ramach sparowanego nadzoru pracownice Sekcji HDZiM skontrolowały 90 placówek, przeprowadzając w nich 153 kontrole. Poza stałymi placówkami nauczania i wychowania nadzorem sanitarnym objętych zostało 39 placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, przeprowadzono również 18 kontroli tzw. „otwartych drzwi” podczas ferii zimowych oraz w czasie wypoczynku letniego. Łącznie wszystkich kontroli przeprowadzono 209

2. Stan sanitarny budynków lub ich części, w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży

W wyniku przeprowadzonych w 2025 r. kontroli stwierdzono, iż wszystkie placówki nauczania i wychowania funkcjonuje w obiektach spełniających wymagania techniczne, dla tego typu obiektów. Wydano 17 decyzje administracyjne merytoryczne i 13 decyzji płatniczych, dotyczące m.in.: poprawy stanu technicznego w mniejszym zakresie prac

remontowych, zapewnienia mebli certyfikowanych, gabinetów profilaktyki zdrowotnej, ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów), sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży, badań do celów sanitarnych, nawierzchni dróg i dojść do budynków, placów zabaw.

Co roku część placówek podnosi standard pobytu w nich, poprzez przeprowadzanie różnego rodzaju remontów w mniejszych zakresach.

Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w 1 szkole, w której wykonano remonty przeprowadzono badanie jakości powietrza w celu wykluczenia występowania w nim czynników szkodliwych dla zdrowia – nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych normatywów. Utrzymanie prawidłowej wymiany powietrza i temperatury wpływa na komfort czasu spędzanego w placówkach. W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzane było zapewnienie przez placówki wentylacji w pomieszczeniach, w których odbywały się zajęcia dla ich podopiecznych. Dokonano również pomiarów temperatury w 452 salach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Jednym z istotnych elementów wpływających na warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach jest zapewnienie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. Składa się na to dostęp do zarówno bieżącej ciepłej i zimnej wody, jak również zapewnienie odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych oraz dostęp do środków higienicznych.

W skontrolowanych placówkach stwierdzono, iż podłączenie do sieci wodociągowej posiada 61 placówek (przedszkola i szkoły), a własnym ujęciem wody dysponowały 29 placówek. Podłączonych do sieci kanalizacyjnej było 65 obiektów, w 25 użytkowane były zbiorniki bezodpływowe (szambo), w 3 funkcjonowały własne oczyszczalnie ścieków. Na terenie powiatu jasielskiego nie funkcjonują placówki z ustępami zewnętrznymi. W roku 2025 na 90 skontrolowanych placówek 86 zostały zachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (umywalki, miski ustępowej, pisuaru) dla swoich podopiecznych. Problem dotyczył 4 placówek - 1 szkoły podstawowej, 1 przedszkola i 2 zespołów szkół.

4. Higiena procesu nauczania i organizacja czasu wolnego

Z uwagi na ilość czasu spędzanego przez dzieci i młodzież w placówkach, na prawidłowy ich rozwój, poza warunkami technicznymi obiektów, wpływa właściwa organizacja nauki i czasu wolnego spędzanego w szkole. Higieniczny plan zajęć powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zaleca się, aby przerwy między lekcjami trwały 10 minut. Ocenę prawidłowego ułożenia rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzono w 55 szkołach, sprawdzając plan lekcji dla 559 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 22 placówkach i dotyczyły one 83 oddziałów. Ważnym aspektem wpływającym na komfort uczestniczenia uczniów w zajęciach jest organizacja przerw międzylekcyjnych.

Bardzo ważne dla zdrowia dzieci i młodzieży, a zwłaszcza dla prawidłowego rozwoju ich ciała, jest właściwe dostosowanie stanowiska pracy. Ten aspekt kontrolowany jest poprzez sprawdzanie odpowiedniego doboru mebli szkolnych do wzrostu ucznia. W tym zakresie skontrolowano 811 stanowisk, w 14 placówkach. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce i dotyczyły 6 stanowisk.

W większości szkół, podobnie jak w latach ubiegłych, użytkowany sprzęt był w dobrym stanie technicznym. Należy zaznaczyć, że nowe wyposażenie posiadało stosowne dokumenty, potwierdzające bezpieczeństwo jego użytkowania oraz zgodność z obowiązującymi normami. Na prawidłową postawę ciała znaczny wpływ ma również nieobciążanie nadmierną wagą tornistrów/plecaków noszonych przez dzieci. Waga plecaka nie powinna przekraczać 10%-

15% masy ciała ucznia. W 2025 roku po raz kolejny w powiecie jasielskim przeprowadzono kampanię „Problem Wagi Ciężkiej”. Celem kampanii było przeprowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci, rodziców i nauczycieli oraz sprawdzenie wagi tornistrów. W ramach wszystkich podjętych działań sprawdzono wagę tornistrów 548 dzieci z 5 szkół w 33 oddziałach. Wagę tornistrów do 10% swojej masy ciała posiadało 280 uczniów, a w przedziale 10-15% 180. Zbyt ciężkie tornistry stwierdzono u 88 uczniów.

Z uwagi na fakt, iż dzieci i młodzież spędzają w szkołach znaczną część dnia, istotne jest, aby miały one możliwość spożycia w szkole ciepłego posiłku. Taką możliwość w 2025 roku miało 4352 uczniów w 48 placówkach (obiady dwudaniowe i jednodaniowe). 427 dzieci skorzystało z posiłków dofinansowanych.

Dostęp do artykułów spożywczych zapewniony był także w sklepikach szkolnych funkcjonujących w 13 skontrolowanych szkołach oraz w automatach spożywczych dostępnych w 21 placówkach. Odnotowano, iż w większości z nich dostępny asortyment spełniał wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Wyjątek dotyczył 2 sklepików i 2 automatów. Wobec osób odpowiedzialnych za asortyment wszczęto odpowiednie postępowania administracyjno-egzekucyjne.

Ważnym elementem kształcenia w szkołach średnich jest praktyczna nauka zawodu prowadzona w warsztatach i pracowniach szkolnych oraz centrach szkolenia praktycznego. Wszystkiego tego typu placówki zapewniały odpowiednie warunki nauki i pracy dla uczniów. Stanowiska pracy były przygotowane do wymagań technologicznych wykonywanych prac oraz odpowiednio wyposażone w urządzenia. Placówki starają się zapewnić swoim uczniom jak najwyższy standard nauki zawodu, poprzez systematyczne unowocześnianie pracowni oraz współpracę z lokalnymi pracodawcami.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) problem otyłości wśród dzieci i młodzieży z roku na rok narasta, dlatego też PSSE w Jaśle zajmuje się również promowaniem zdrowego i aktywnego stylu życia. Aby uczniowie mogli dbać o zdrowie, istotne jest, aby mieli zapewnione odpowiednie warunki do uprawiania aktywności fizycznej. Często jedyną dla nich formą ruchu są zajęcia wychowania fizycznego, dlatego też właściwie wykonana i wyposażona hala sportowa, sala gimnastyczna czy boisko szkolne, będzie sprzyjało chętniejszemu udziałowi uczniów w zięciach sportowych, umożliwi częstszą i bardziej aktywną formę ruchu. Według zebranych informacji infrastrukturę do prowadzenia zajęć w-f posiadało 56 szkół (w tym 5 posiadało tylko boisko szkolne). Spośród szkół posiadających infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych 26 posiada natryski, w tym czynne w 24 placówkach. W większości placówek wykorzystywane są one głównie po dodatkowych zajęciach sportowych. W 2025 roku w 1 ze szkół podstawowych oddano do użytku boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią.

6. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu jasielskiego organizatorzy wypoczynku zgłosili ogółem 39 turnusów wypoczynku, z czego 23 były to formy wyjazdowe (kolonie, obozy, zimowiska), a 16 półkolonie w miejscu zamieszkania. W wyniku przeprowadzonych 38 kontroli, stwierdzono, iż organizatorzy wywiązali się z obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku dla 1542 uczestników. Nieprawidłowości jakie stwierdzono w 1 przypadku dotyczyły niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w 2 przypadkach stwierdzono brak aktualnej dokumentacji medycznej personelu. W trosce o zapewnienie bezpiecznych

i higienicznych warunków pobytu uczestników wypoczynku przeprowadzano także wspólne działania kontrolno-edukacyjne z przedstawicielami innych pionów PSSE.

7. Żłobki i kluby dziecięce

Do placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do 3 roku życia zaliczamy żłobki i kluby dziecięce. PSSE w Jaśle na terenie powiatu jasielskiego sprawuje nadzór nad 10 żłobkami oraz 1 klubem dziecięcymi. Liczba ta z roku na rok ulega zwiększeniu (3 nowe żłobki). Najważniejszą rzeczą przy sprawowaniu opieki nad najmłodszymi jest zapewnienie im bezpieczeństwa i komfortu, zarówno fizycznego jak i psychicznego. Dlatego ważne jest, aby pomieszczenia spełniały wszystkie wymagane przepisami standardy, w tym m.in. odpowiednią wielkość sal przeznaczonych dla dzieci. Obiekty tego typu muszą także zapewnić prawidłowe warunki do odpoczynku w ciągu dnia i w tym zakresie nie stwierdzano nieprawidłowości. Dla małych dzieci przeznaczono do odpoczynku łóżeczka, natomiast starsze maluchy miały rozkładane leżaczki. Pościel każdego dziecka była przechowywana z zachowaniem rozdzielności w opisanych szafkach lub wydzielonych półkach. Spełnienie odpowiednich warunków sprawdzane jest podczas kontroli sanitarnych. Kontrole przeprowadzone w 2025 roku pokazały, iż wszystkie skontrolowane placówki sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 w naszym powiecie spełniały warunki higieniczno-sanitarne. W placówkach odnotowuje się dopasowane do wieku dzieci wyposażenie tj. meble, zabawki, pomoce dydaktyczne oraz place zabaw. Ponadto kontrolowane placówki zapewniły w okresie jesienno-zimowym właściwą temperaturę.

8. Nadzór nad placówkami z pobytem całodobowym

Do innych placówek oświatowo-wychowawczych będących pod nadzorem PSSE w Jaśle zaliczamy placówki z pobytem całodobowym, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego i placówki rekreacyjne. Łącznie pod nadzorem PSSE w Jaśle znajduje się 9 tego typu placówek, a kontrolą w 2025 roku objęto 5 z nich. Podczas prowadzonego nadzoru brano pod uwagę stan techniczny budynków i ich wyposażenia oraz ich funkcjonalność, a także warunki bytowe i sanitarnohigieniczne.

Placówki, które zapewniały opiekę całodobową oferowały swoim wychowankom pokoje mieszkalne 1- 3 osobowe zależnie od możliwości lokalowych. Były one najczęściej wyposażane w łóżka pojedyncze, szafy ubraniowe, biurka lub meblościanki. Wymogiem, który zasadniczo ma być spełniony jest zapewnienie wygodnego dostępu dla mieszkańców do wyposażenia pokoi, co w skontrolowanych placówkach zostało spełnione. Dla wychowanków dostępne są też sanitariaty w formie ogólnodostępnej. Ponadto w celu urozmaicenia czasu wolnego, sale do zajęć ruchowych. Kolejnym rodzajem nadzorowanych placówek są placówki wsparcia dziennego, nakierunkowane na pomoc rodzicom napotyającym trudności w wypełnianiu obowiązków wychowawczych. Pomoc ta oferowana jest w formie zajęć terapeutycznych, zajęć wyrównawczych oraz zajęć rozwijających zainteresowania dzieci. W skontrolowanych w 2025 roku placówkach stwierdzono, iż pomieszczenia przeznaczone dla dzieci spełniały wszelkie wymogi sanitarno-higieniczne dla tego typu placówek. Placówki wychowania pozaszkolnego skupiają się na kształtowaniu i rozwijaniu uzdolnień dzieci i młodzieży, pogłębianiu ich wiedzy oraz organizowaniu rekreacji. Wszystkie tego typu obiekty w naszym powiecie zapewniały odpowiednie warunki pobytu w nich dzieci i młodzieży. Zajęcia prowadzone były w salach tematycznych, odpowiednio wyposażonych w pomoce dydaktyczne oraz właściwie umeblowanych.

W skład placówek rekreacyjnych zaliczane są również schroniska młodzieżowe. Zapewniały one wypoczywającym odpowiednie warunki pobytu. Sypialnie wyposażone były w łóżka pojedyncze w schroniskach funkcjonowały odpowiednio wyposażone aneksy

kuchenne. Sanitariaty we wszystkich placówkach miały dostęp do ciepłej i zimnej wody, oraz środków do utrzymania higieny osobistej.

9. Interwencje i skargi

W 2024 r. odnotowano 2 interwencje i 1 skargę.

Interwencje:

- ✓ Telefoniczna – dotyczyła braku bieżącego sprzątnia podczas trwającego remontu, nieczynnej jednej z toalet oraz braku możliwości korzystania z szatni uczniowskiej w Zespole Szkół w Jaśle. Przeprowadzona kontrola sanitarna potwierdziła, iż skarga była częściowo zasadna. Nie stwierdzono braku bieżącego sprzątnia, wszystkie sanitariaty w budynku szkoły były czynne i dostępne dla uczniów, jedynie czasowo niedostępna była szatnia dla uczniów.
- ✓ Pisemna prośba dyrektora szkoły – dotyczyła oceny stanu nawierzchni boiska szkolnego wielofunkcyjnego ze sztuczną nawierzchnią. Kontrola wykazała, iż nawierzchnia boiska mocno odbarwiona, linie na boisku wytarte, przy kontakcie z nawierzchnią barwi obuwie. Sporządzono stosowny protokół. Dyrektor placówki podjął działania naprawcze.

Skargi:

- ✓ Skarga telefoniczna – dotycząca pedikulozy (wszawicy) w Niepublicznym Przedszkolu w Jaśle, skontaktowano się z Panią Dyrektorem przedszkola telefonicznie i powiadomiono o skardze. Poinformowano o wszystkich możliwych działaniach mających na celu wyeliminować problem. Zalecono także dezynfekcję mebli tapicerowanych, dywanów i pluszowych zabawek w przedszkolu oraz rozmowę z rodzicami o sposobie przeprowadzenia kuracji. Przekazano również materiały informacyjno-edukacyjne drogą mailową na temat wszawicy. Otrzymano pisemną informację od Dyrektora o podjętych działaniach i wyeliminowaniu problemu.

Podczas kontroli informujemy Dyrektorów szkół o znaczeniu przeprowadzenia pomiarów średniorocznego stężenia radonu w placówce, a także przekazujemy materiały informacyjne dotyczące narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związane z nim zagrożenie dla zdrowia. Ponadto podczas kontroli podejmujemy działania informacyjno-edukacyjne dotyczące pedikulozy (wszawicy), higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych i przerw między zajęciami, dostosowania mebli do zasad ergonomii, obciążenie ucznia ciężarem tornistra, substancji uzależniających w tym: tytoniu, alkoholu, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w sklepikach szkolnych, zwracamy uwagę na częste wietrzenie sal, niezastłanie krtek wentylacyjnych, prowadzonych regularnych przeglądów przewodów kominowych, prawidłowego oświetlenia sal, wszystkie punkty świetlne muszą być czynne i zaopatrzone w osłony. Przypominamy o trwającym programie szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz przekazujemy informacje, aby zapoznać się z materiałami edukacyjnymi dostarczonymi przez Ministerstwo Zdrowia.

Wspólnie z innymi pionierami PSSE zorganizowano spotkanie pod hasłem „Powszechny program szczepień przeciw HPV – wspólnie dla zdrowia”. Uczestnicy wysłuchali wystąpień dotyczących znaczenia szczepień w budowaniu odporności, skuteczności szczepień przeciw HPV w zapobieganiu chorobom nowotworowym oraz organizacji programu szczepień w szkołach na terenie powiatu jasielskiego. W programie znalazło się również wystąpienie pani Karoliny, która podzieliła się własną historią związaną z HPV, podkreślając znaczenie działań profilaktycznych i wczesnej ochrony zdrowia.

VI. Inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzór nad działalnością oświatowo-zdrowotną.

Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej w 2025 roku kontynuowała i rozwijała działania z zakresu edukacji zdrowotnej oraz profilaktyki chorób, dostosowując je do aktualnych wyzwań zdrowotnych i potrzeb mieszkańców powiatu jasielskiego. Realizowane przedsięwzięcia koncentrowały się na kształtowaniu prozdrowotnych postaw, zwiększaniu świadomości w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym i cywilizacyjnym oraz wzmacnianiu odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

Podjęte inicjatywy wynikały z ustawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz z analizy bieżącej sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu. Szczególną uwagę poświęcono dzieciom i młodzieży szkolnej, a także osobom dorosłym i seniorom, realizując programy edukacyjne, kampanie informacyjne oraz działania środowiskowe we współpracy z placówkami oświatowymi, instytucjami samorządowymi i podmiotami leczniczymi. Celem prowadzonych działań była poprawa stanu zdrowia lokalnej społeczności oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców.

W ramach swoich kompetencji Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej, oprócz koordynowania i nadzorowania działań oświatowo-zdrowotnych, skupiała się na dostosowywaniu działań do aktualnej sytuacji epidemiologicznej oraz wynikających z niej potrzeb zdrowotnych lokalnej społeczności.

Do głównych zadań sekcji należało:

- ✓ rozpoznawanie i określanie potrzeb zdrowotnych na terenie powiatu,
- ✓ opracowywanie i realizacja lokalnych działań prozdrowotnych,
- ✓ współrealizowanie programów, akcji i kampanii prozdrowotnych o zasięgu wojewódzkim i krajowym,
- ✓ udzielanie pomocy metodycznej i organizacyjnej placówkom ochrony zdrowia, oświaty i innym w realizacji zadań prozdrowotnych,
- ✓ monitorowanie i ocenianie podejmowanych działań.
- ✓ udzielanie porad i konsultacji indywidualnych oraz udostępnianie pomocy dydaktycznych, koordynowanie całokształtu działań prozdrowotnych na terenie działalności PPIS.

Powyższe działania oparte były na programach edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i obejmowały:

1. Trzymaj Formę – program skierowany do uczniów szkół podstawowych, którego celem jest rozwijanie zdrowych nawyków wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin poprzez zachęcanie do aktywności fizycznej i promowanie zdrowej, zrównoważonej diety.
Łącznie odbiorców – 2952
2. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, w tym:
 - a) Zawsze razem – program dla uczniów szkół podstawowych, którego celem jest kształtowanie postaw szacunku i empatii wobec słabszych rówieśników oraz promowanie unikania zachowań ryzykownych.
 - b) Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową – edukacja młodzieży szkolnej" skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest kształtowanie bezpiecznych zachowań i poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie.
 - c) Światowy Dzień Walki z AIDS – kampania mająca na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez edukację społeczną, zapewnienie dostępu do wiarygodnych informacji oraz promowanie postaw prospołecznych i odpowiedzialnych działań w zakresie profilaktyki.

Łącznie odbiorców – 699

3. Czyste powietrze wokół nas – program skierowany do przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego, mający na celu edukację antytytoniową wśród dzieci przedszkolnych, z aktywnym udziałem rodziców i opiekunów, promujący zdrowie i czyste środowisko.
Łącznie odbiorców – 1887
 4. Skąd się biorą produkty ekologiczne – program dla dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli, mający na celu zwiększenie świadomości na temat rolnictwa ekologicznego oraz promowanie zdrowych nawyków żywieniowych już od najmłodszych lat.
Łącznie odbiorców – 1997
 5. Bieg po zdrowie – program dla uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, mający na celu ukazanie korzyści płynących ze zdrowego stylu życia, promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego oraz zapobieganie inicjacji tytoniowej poprzez edukację prozdrowotną.
Łącznie odbiorców – 1164
 6. Znamię! Znam je? – program dla uczniów szkół ponadpodstawowych, mający na celu zachęcenie młodzieży do regularnego badania skóry oraz edukację na temat zasad ochrony przed czerniakiem i innymi nowotworami skóry.
Łącznie odbiorców – 1035
 7. Wybierz życie – pierwszy krok – program dla szkół ponadpodstawowych, którego celem jest zwiększenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy oraz innymi chorobami wywoływanymi zakażeniem HPV wśród młodzieży, a także promowanie profilaktyki i działań zapobiegawczych.
Łącznie odbiorców – 382
 8. Podstępne WZW – program skierowany do szkół ponadpodstawowych miał na celu zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z wirusowymi zapaleniami wątroby (WZW) oraz promowanie profilaktyki i działań zapobiegawczych. Celem było uświadomienie młodzieży o ryzyku zakażenia, objawach oraz sposobach ochrony przed tymi chorobami.
Łącznie odbiorców – 760
 9. ARS, czyli jak dbać o miłość – program dla uczniów szkół ponadpodstawowych, mający na celu poszerzenie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, papierosy czy narkotyki oraz promowanie zdrowych i odpowiedzialnych postaw w relacjach interpersonalnych.
Łącznie odbiorców – 288
 10. Nie pal przy mnie proszę – program profilaktyki palenia skierowany do dzieci, którego celem jest kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz zwiększenie świadomości na temat szkodliwości dymu tytoniowego i ochrony przed biernym paleniem.
Łącznie odbiorców – 44
 11. Moje dziecko idzie do szkoły – program promujący zdrowy styl życia oraz wspierający dzieci i rodziców w kształtowaniu prawidłowych nawyków zdrowotnych i bezpiecznych zachowań w środowisku szkolnym.
Łącznie odbiorców – 25
- Ponadto Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizowała kampanie ogólnopolskie, wojewódzkie oraz lokalne, które miały na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa, promocję zdrowego stylu życia oraz zapobieganie chorobom.
1. Światowy Dzień Rzucania Palenia; Światowy Dzień bez Tytoniu – jednym z priorytetów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapewnienie osobom niepalącym prawa do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz pary z papierosów elektronicznych. W ramach tych inicjatyw podejmowane były działania mające na celu ochronę obecnych i przyszłych pokoleń przed szkodliwymi skutkami zdrowotnymi wynikającymi z palenia tytoniu.
Łącznie odbiorców – 5654

2. Profilaktyka uzależnień – celem inicjatywy jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania, poprzez edukację, wsparcie i promowanie alternatywnych, zdrowych sposobów radzenia sobie ze stresem.
Łącznie odbiorców – 3746
3. Bezpieczne wakacje/ferie – zadaniem inicjowanych działań jest umożliwienie spokojnego i bezpiecznego przebiegu zimowej przerwy w nauce oraz zapewnienie bezpiecznego wypoczynku letniego dzieciom i młodzieży, poprzez edukację na temat zasad bezpieczeństwa podczas różnych form wypoczynku.
Łącznie odbiorców – 11756
4. Promocja szczepień ochronnych kampania, której celem jest promowanie szczepień oraz przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat ich skuteczności i bezpieczeństwa, a także rozwiewanie wątpliwości związanych z profilaktyką zdrowotną.
Łącznie odbiorców – 18832
5. Kampania EFSA #Safe2Eat EFSA#PlantHealth4Life – celem kampanii jest uświadomienie konsumentom, jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka, a także promowanie zdrowych praktyk dotyczących bezpieczeństwa żywności i ochrony zdrowia.
Łącznie odbiorców – 3445
6. Myję ręce – bo wiem więcej – kampania edukacyjna mająca na celu uświadomienie społeczeństwu, jak istotne jest regularne mycie rąk oraz przypomnienie podstawowych zasad higieny, szczególnie w kontekście profilaktyki chorób układu pokarmowego, które mogą być przenoszone przez kontakt z zanieczyszczonymi rękami.
Łącznie odbiorców – 3445
7. Światowy Dzień Zdrowia – celem podejmowanych działań jest podkreślenie kluczowych problemów zdrowotnych na świecie, zwrócenie uwagi na priorytetowe obszary w zdrowiu publicznym oraz zaangażowanie dzieci i młodzieży w profilaktykę zdrowotną, mającą na celu zapobieganie chorobom i promowanie zdrowego stylu życia.
Łącznie odbiorców – 11756
8. Profilaktyka zatruc grzybami – działania mające na celu edukację społeczeństwa na temat rozpoznawania jadalnych i trujących gatunków grzybów, przestrzeganie zasad bezpiecznego zbierania i spożywania grzybów oraz informowanie o skutkach zatrucia, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia zatruc grzybami, które mogą prowadzić do poważnych zagrożeń zdrowotnych.
Łącznie odbiorców – 5796
9. Profilaktyka chorób zakaźnych – działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych poprzez edukację na temat higieny, szczepień ochronnych, przestrzegania zasad profilaktyki oraz wczesnego wykrywania i leczenia infekcji, aby chronić zdrowie publiczne i minimalizować ryzyko epidemii.
Łącznie odbiorców – 1568
10. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Dzień Walki z Antybiotykami – inicjatywy mające na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, edukację o zagrożeniach związanych z ich nadużywaniem oraz promowanie działań mających na celu zapobieganie rozwojowi oporności na antybiotyki, która stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego.
Łącznie odbiorców – 167
11. Profilaktyka chorób nowotworowych – upowszechnianie wiedzy na temat nowotworów, promowanie tzw. czujności onkologicznej oraz zachęcanie do prozdrowotnych nawyków i zdrowego stylu życia, które pomagają w wczesnym wykrywaniu chorób nowotworowych oraz w zapobieganiu ich rozwojowi.

Łącznie odbiorców – 4502

12. Problem Wagi Ciężkiej – kampania, której celem jest zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków i tornistrów wśród dzieci, a także rozpowszechnienie informacji, że jednym z czynników prowadzących do wad postawy mogą być przeciążenia kręgosłupa spowodowane noszeniem zbyt ciężkich plecaków. Kampania ma na celu edukację na temat odpowiedniej wagi plecaków oraz prawidłowego ich pakowania w celu ochrony zdrowia dzieci.

Łącznie odbiorców – 3445

13. Wyścig do zdrowia – kampania mająca na celu zapobieganie otyłości u dzieci poprzez promocję zdrowych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej. Program obejmuje edukację przedszkolaków o zdrowym odżywianiu, higienie oraz aktywności.

Łącznie odbiorców – 8866

14. Wojewódzki Przegląd Małych Form Teatralnych – wydarzenie skierowane do uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z województwa. Przegląd łączy edukację i profilaktykę z teatrem, oferując młodzieży możliwość wyrażenia siebie poprzez spektakle teatralne.

Łącznie odbiorców – 229

15. Profilaktyka energetyki – działania profilaktyczne skierowane do młodzieży, którego celem jest poszerzenie wiedzy a temat negatywnych skutków spożywania napojów energetycznych oraz promowanie zdrowych i odpowiedzialnych wyborów sprzyjających prawidłowemu rozwojowi i dobremu samopoczuciu.

Łącznie odbiorców – 489

W 2025 roku przeprowadzono 85 wizytacji w placówkach oświatowych w zakresie realizacji programów edukacyjnych. Celem wizytacji było monitorowanie jakości prowadzonych działań, ocena skuteczności wdrażanych programów oraz wspieranie szkół i nauczycieli w prawidłowej realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych.

W zależności od grupy wiekowej realizowano różnorodne przedsięwzięcia, w tym konkursy prozdrowotne, prelekcje, warsztaty oraz akcje informacyjno-edukacyjne. Na bieżąco udzielano wsparcia merytorycznego koordynatorom i realizatorom programów, a także osobom zainteresowanym działalnością oświatowo-zdrowotną. Prowadzono również dystrybucję materiałów edukacyjnych, a informacje o podejmowanych działaniach i kampaniach publikowano na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych.

Podsumowanie:

Działalność Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej w 2025 roku miała kompleksowy i wielokierunkowy charakter, obejmując działania edukacyjne, profilaktyczne oraz informacyjne skierowane do różnych grup wiekowych mieszkańców powiatu jasielskiego. Realizowane programy ogólnopolskie, wojewódzkie i lokalne odpowiadały na aktualne potrzeby zdrowotne społeczności oraz wyzwania wynikające z bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Szeroki zakres tematyczny – obejmujący profilaktykę uzależnień, chorób zakaźnych i nowotworowych, promocję szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży – pozwolił na dotarcie do znacznej liczby odbiorców i skuteczne kształtowanie postaw prozdrowotnych. Istotnym elementem działalności było również przeprowadzenie 85 wizytacji w placówkach oświatowych, które umożliwiły monitorowanie jakości realizowanych programów, ocenę ich efektywności oraz bieżące wsparcie merytoryczne dla realizatorów.

Prowadzone działania przyczyniły się do zwiększenia świadomości zdrowotnej mieszkańców, wzmocnienia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego w powiecie. Systematyczna współpraca z placówkami oświatowymi, instytucjami samorządowymi i podmiotami leczniczymi stanowiła istotny element skutecznej realizacji zadań z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki.

VII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W 2025 r. pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE Jasło rozpatrzyli 2256 wniosków otrzymanych od Urzędów Miast i Gmin oraz od inwestorów indywidualnych. W wyniku powyższego zajęto stosowne stanowiska.

Dotyczyły one:

- ✓ postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowych dla inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska (zapytania o potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz opracowania raportu) – 43 opinie,
- ✓ warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 2 opinie,
- ✓ strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przed opracowaniem Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Miast i Gmin, planów ogólnych lub zintegrowanych planów inwestycyjnych – 13 opinii,
- ✓ projektów Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego lub zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą – 12 opinii,
- ✓ projektów budowlanych – 19 opinii,
- ✓ zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym przy dopuszczaniu do użytkowania obiektów, dla których nałożono obowiązek uzyskania decyzji na użytkowanie – 47 opinii,
- ✓ odbiorów obiektów, dla których nie nałożono obowiązku uzyskania decyzji na użytkowanie – 45 opinii,
- ✓ innych zaświadczeń, opinii, decyzji, postanowień – 2075

Pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili ponadto 100 kontroli w terenie.

Za przeprowadzone kontrole i uzgodnienia dokumentacji wystawiono 119 decyzji płatniczych.

Do ważniejszych projektów budowlanych uzgadnianych przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy zaliczyć między innymi:

1. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń szkoły podstawowej z przeznaczeniem na przychodnię zdrowia z rehabilitacją, na działkach o nr ewid. 309, 311, 260, w obrębie ewidencyjnym 0008 Sieklówka Górna, w jednostce ewidencyjnej Gmina Kołaczyce.
2. Budowa boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy i boiska o nawierzchni syntetycznej wraz z oświetleniem, drenażem, przyłączem i odcinkiem kanalizacji deszczowej i trzema zbiornikami na wodę, ogrodzeniem i piłkochwytnymi, montaż kontenera szatniowego wraz z wewnętrzną instalacją elektryczną, kanalizacją sanitarną, przyłączem kanalizacji sanitarnej i bezodpływowym zbiornikiem na ścieki sanitarne, przyłączem wodociągowym ze studni własnej oraz budowa placu zabaw, na działkach o nr ewid. 376, 377, 383, w obrębie ewidencyjnym 0013 Kłodawa, w jednostce ewidencyjnej Brzyska gmina.
3. Budowa sieci wodociągowej na działce o nr ewid. 139/1, w obrębie ewidencyjnym 0015 Tarnowiec, w jednostce ewidencyjnej 180511_2 Tarnowiec, na terenie gminy Tarnowiec, na terenie kolejowym zamkniętym, w ramach przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Tarnowiec”. Przekroczenie linii kolejowej nr 108 Stroża – Krościenko siecią wodociągową w km 54,205.
4. Zmiana sposobu użytkowania części budynku „A” Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia na potrzeby pomieszczenia serwera, zlokalizowanego na terenie działki o nr ewid.: 762, położonej w obrębie ewidencyjnym 0014 Nowy

Żmigród, jednostce ewidencyjnej gmina Nowy Żmigród.

5. Budynek handlowo-usługowy, na działkach nr ewid.: 3/298 i 3/110, położonych w obrębie ewidencyjnym 18-Gamrat, w jednostce ewidencyjnej 180501_1 Jasło-miasto.
6. Budowa budynku usługowego - zakładu opiekuńczo - pielęgnacyjnego opieki całodobowej, przebudowa budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek usługowy, budowa parkingu do 12 miejsc postojowych w miejscowości Dobrucowa.
7. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Osiek Jasielski Etap II, na działce o nr ewid. 471/41, w obrębie ewidencyjnym 0003 Osiek Jasielski, w jednostce ewidencyjnej gmina Osiek Jasielski.
8. Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Folsz, na działce o nr ewid. 269/1, w obrębie ewidencyjnym 0006 Folsz, w jednostce ewidencyjnej Gmina Dębowiec, będącego częścią zadania inwestycyjnego pn.: Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z budową sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Dębowiec. Do ważniejszych obiektów przekazywanych do użytkowania przy współudziale

Inspekcji Sanitarnej należą:

1. Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą techniczną, zlokalizowanej na działkach o nr ewid.: 159, 160, 161 w obrębie ewidencyjnym Sądkowa, w jednostce ewidencyjnej Gmina Tarnowiec.
2. Budowa hali sportowej z boiskiem wielofunkcyjnym, kontenerowym zapleczem socjalno-szatniowym, zewnętrznymi instalacjami: gazową, elektroenergetyczną, wodociągową, kanalizacji sanitarnej oraz wiatę śmietnikową, na działce o nr ewid. 1791/19, położonej w obrębie ewidencyjnym Trzcinica, w jednostce ewidencyjnej Jasło-gmina.
3. Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Roztoki, Gliniczek i Czeluśnica - etap II.
4. Przebudowa w zakresie przegród zewnętrznych i wewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynku handlowego, zmiana sposobu użytkowania części magazynowej na funkcję handlową oraz budowa zadaszenia strefy wejściowej drogi pożarowej, na działkach o nr ewid. 1547/3 i 1544/5, w obrębie ewidencyjnym 07 Południe, w jednostce ewidencyjnej Jasło-miasto.
5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej, przyłączy kanalizacji sanitarnej, przepompowni ścieków sanitarnych (sieciowych) w miejscowościach Tarnowiec, Gliniczek i Roztoki.
6. Przebudowa pomieszczenia pokoju nauczycielskiego na klasopracownię żywienia wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczenia w budynku Zespołu Szkół w Trzcinicy, na działce o nr ewid.: 1791/15, położonej w obrębie ewidencyjnym Trzcinica, w jednostce ewidencyjnej Jasło-gmina.
7. Budowa budynku inwentarskiego przeznaczonego do hodowli szynszyli w ilości do 5000 sztuk, budowa instalacji zewnętrznej energii elektrycznej, kanalizacji sanitarnej do bezodpływowego osadnika na nieczystości ciekłe o poj. do 10 m³, przyłącza kanalizacji sanitarnej do bezodpływowego osadnika ścieków socjalno - bytowych o pojemności do 10 m³ oraz budowa w/w zbiorników bezodpływowych, na terenie działki o nr ewid.: 214/1, położonej w obrębie ewidencyjnym Wola Cieklińska, w jednostce ewidencyjnej Dębowiec – gmina.
8. Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania budynku zabytkowego „Dom ubogich” na izbę muzealną i informację turystyczną, wewnętrznej instalacji elektrycznej w budynku, na terenie działki o nr ewid.: 1703, położonej w obrębie ewidencyjnym Dębowiec, w jednostce ewidencyjnej Dębowiec – gmina.

9. Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku produkcyjnego, budowa: dwóch budynków magazynowych, fundamentu pod silosy, zewnętrznych instalacji: kanalizacji deszczowej, sanitarnej, elektroenergetycznej do budynków magazynowych, wodociągowej z hydrantem, w ramach zadania „Modernizacja wydziału produkcyjnego nr I Fabryki Armatur Jafar S.A.”, na działce ewid. nr 234, w obrębie ewid. Sławęcín, jednostce ewid. gmina Skołyżyn.
10. Rozbudowa i przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania części szkoły podstawowej na żłobek, zlokalizowany na działkach nr ewid.: 1064, 1063/2, w obrębie ewidencyjnym Łazy Dębowieckie, w jednostce ewidencyjnej gmina Dębowiec.
11. Przebudowa (elementów konstrukcji przegród zewnętrznych budynku) i rozbudowa budynku Biblioteki Publicznej/Centrum Aktywnego Seniora/Harcówki, na działkach nr ewid. 1450/47, 1450/10 w obrębie ewidencyjnym 07 Południe, w jednostce ewidencyjnej Jasło-miasto.
12. Budowa podziemnych zbiorników magazynowych oleju popirolitycznego o poj. 2x300 m³, stanowiska rozładunku autocystern, wiaty z pompami przesyłowymi, platformy do obsługi filtrów oddechowych, konstrukcji słupowej z zabezpieczeniem przeciwapadkowym do obsługi stanowiska rozładunku autocysterny, fundamentów pod dźwig, rozbudowę estakady rurociągów technologicznych oraz budowę instalacji zewnętrznych: kanalizacji słaboprądowej, technologicznych na działce ewid. nr 1062/10 obr. 14 Niegłowice, jedn. ewid. Jasło-miasto.
13. Budowa budynku Ośrodka Zdrowia w Szebniach wraz z instalacjami na zewnątrz budynku: wodociągową, kanalizacji sanitarnej, elektryczną, kanalizacji deszczowej i budową muru oporowego, odcinka sieci gazowej, schodów zewnętrznych i dwóch zbiorników na deszczówkę, na działkach o nr ewid.: 378, 379, położonych w obrębie ewidencyjnym Szebnie, w jednostce ewidencyjnej Jasło-gmina.
14. Budowa reaktora biologicznego, zbiornika osadu, wiaty na kontenery, zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej, zewnętrznego odcinka instalacji elektrycznej (z istniejącego budynku technicznego do wiaty na kontenery, do reaktora biologicznego i do zbiornika osadu), rurociągu ścieków oczyszczonych mechanicznie (pomiędzy istniejącym budynkiem technicznym a projektowanym reaktorem biologicznym, pomiędzy istniejącym kolektorem a projektowanym reaktorem biologicznym), rurociągu osadu nadmiernego (pomiędzy istniejącym budynkiem technicznym a projektowanym zbiornikiem, pomiędzy projektowanym reaktorem biologicznym a projektowanym zbiornikiem osadu), rurociągu sprężonego powietrza (pomiędzy budynkiem technicznym a projektowanym reaktorem biologicznym, pomiędzy budynkiem technicznym a projektowanym zbiornikiem osadu), rurociągu przelewowego wody nadosadowej pomiędzy projektowanym zbiornikiem osadu a istniejącą studnią kanalizacji wewnętrznej, remont budynku technicznego I w ramach zadania „Rozbudowa oczyszczalni ścieków - Etap II w Osieku Jasielskim w formule zaprojektuj-wybuduj”, położonych na działce nr ew. 471/41 w obrębie ewidencyjnym Osiek Jasielski, w jednostce ewidencyjnej Gmina Osiek Jasielski.
15. Budowa strzelnicy sportowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach o nr ewid.: 1756/1, 1757/2, 1757/3, w obrębie ewidencyjnym Cieklin, w jednostce ewidencyjnej gmina Dębowiec.
16. Budowa ujęcia wody poddennej drenażowej na rzece Kłopotnica, budowa sieci wodociągowej, zbiornika wody surowej, zbiornika wody uzdatnionej, sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej na terenie stacji uzdatniania wody, zbiornika na ścieki sanitarne, zbiornika na ścieki technologiczne, osadnika ścieków technologicznych, budowa budynku stacji uzdatniania wody wraz z instalacjami elektrycznymi i technologicznymi dla zadania pn.: „Budowa ujęcia wody rzeki

Kłopotnica wraz ze stacją uzdatniania wody i siecią wodociągową rozdzielczą dla miejscowości Pielgrzymka", na działkach o nr. ewid.: 524/1, 521, 1845, 1852/1, 524/2 i 523/1 w obrębie ewidencyjnym Pielgrzymka, w jednostce ewidencyjnej Gmina Osiek Jasielski.

17. Przebudowa (elementów konstrukcji przegród zewnętrznych budynku) i rozbudowa budynku Biblioteki Publicznej / Centrum Aktywnego Seniora / Harcówki, na działkach nr ewid. 1450/47, 1450/10 w obrębie ewidencyjnym 07 Południe, w jednostce ewidencyjnej Jasło-miasto.
18. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania byłej szkoły podstawowej na żłobek wraz z budową placu zabaw, na działce nr ewid. 128/1, w obrębie ewidencyjnym Świerchowa, w jednostce ewidencyjnej Osiek Jasielski.
19. Budowa budynku biblioteki, lokalnego muzeum oraz punktu informacji turystycznej wraz z instalacją zewnętrzną kanalizacji sanitarnej, przyłączem do sieci wodociągowej i przyłączem kanalizacji sanitarnej, na działce o nr ewid. 26/1, położonej w obrębie ewidencyjnym Krempna, w jednostce ewidencyjnej gmina Krempna.

Na obszarze Powiatu Jasielskiego obserwuje się systematyczny wzrost liczby projektowanych oraz realizowanych inwestycji o charakterze środowiskowym. Działania podejmowane przez gminy oraz miasta wchodzące w skład powiatu koncentrują się na realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony środowiska, w szczególności obejmujących: racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie jego zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom, utrzymywanie elementów przyrodniczych we właściwym stanie ekologicznym oraz rozwój systemów selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych.

Równolegle odnotowuje się stały wzrost liczby inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności w zakresie budowy i modernizacji dróg publicznych, sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnej. Planowana jest dalsza przebudowa i rozbudowa dróg krajowych, powiatowych i gminnych, co wpisuje się w realizację zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz poprawy dostępności komunikacyjnej regionu. Jednocześnie zauważalna jest systematyczna poprawa warunków sanitarnohigienicznych w zakładach produkcyjnych, usługowych oraz obiektach handlowych, co świadczy o podnoszeniu standardów w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności.

Należy podkreślić, iż jedynie w bardzo niewielkim odsetku analizowanych spraw uznano za niezbędne przeprowadzenie pełnej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie raportu. Powyższe wynikało z merytorycznej analizy przedłożonej dokumentacji, w szczególności kart informacyjnych przedsięwzięcia, które w przeważającej mierze dotyczyły inwestycji o ograniczonej skali, lokalnym zasięgu oddziaływania oraz niskim stopniu ingerencji w środowisko.

W toku postępowań uwzględniano w szczególności: rodzaj, charakter i skalę przedsięwzięcia, jego usytuowanie względem zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów chronionych, przewidywane emisje do powietrza, wód i gleby, a także możliwość wystąpienia skumulowanego oddziaływania z innymi inwestycjami. W zdecydowanej większości przypadków nie stwierdzono ryzyka znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi ani na stan środowiska, co uzasadniało odstąpienie od obowiązku sporządzania raportu.

VIII. Nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej.

Nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej na terenie powiatu jasielskiego prowadzi i prowadzi Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie. Ponad to Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle prowadzi działalność wspomagającą PPWIS w zakresie nadzoru nad radonem w tym udostępniał materiały edukacyjne, uzyskiwał oraz przekazywał informacje dot. wykonywanych badań przez podmioty w zakresie radonu.

Z informacji dostępnych dla PPIS w Jaśle wynika, że wyniki tego nadzoru nie budzą obaw i zastrzeżeń w zakresie bezpieczeństwa radiacyjnego powiatu.

IX. Wnioski wynikające z realizacji zamierzeń określonych w planach działalności stacji na 2025 rok

1. Analiza sytuacji epidemiologicznej w powiecie jasielskim w 2025 roku wskazuje na utrzymujące się istotne obciążenie chorobami zakaźnymi, przy jednoczesnym pojawianiu się nowych wyzwań związanych ze spadkiem wyszczepialności. W strukturze zachorowań dominowały infekcje układu oddechowego, w tym grypa, COVID-19 oraz zakażenia RSV, co potwierdza, że choroby przenoszone drogą kropelkową nadal stanowią znaczący problem zdrowia publicznego. Wysoka liczba przypadków ospy wietrznej oraz znacząca liczba zachorowań na boreliozę wskazują na utrzymującą się transmisję patogenów zarówno w środowisku szkolnym i przedszkolnym, jak i w środowisku naturalnym. Szczególną uwagę zwraca duża liczba zachorowań na boreliozę, co potwierdza konieczność dalszej edukacji w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych.

W zakresie zakażeń przewodu pokarmowego obserwowano zarówno przypadki sporadyczne, jak i ogniska epidemiczne, głównie o etiologii bakteryjnej oraz wirusowej (rotawirusy i norowirusy). Wysoki odsetek hospitalizacji w przebiegu bakteryjnych zakażeń jelitowych świadczy o cięższym przebiegu części zachorowań. Odnotowanie ognisk chorób zakaźnych, w tym wydanie decyzji administracyjnych o odsunięciu od pracy osób mogących stanowić źródło zakażenia, potwierdza sprawne funkcjonowanie nadzoru epidemiologicznego i podejmowanie działań ograniczających szerzenie się zakażeń.

Niepokojącym zjawiskiem jest utrzymująca się liczba osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych oraz dzieci z zaległościami w realizacji kalendarza szczepień. Analiza wyszczepialności najmłodszych roczników wskazuje, że w przypadku części szczepień nie osiągnięto poziomu odporności populacyjnej. Stwarza to realne ryzyko wystąpienia ognisk epidemicznych w kolejnych latach. Jednocześnie obserwowany spadek liczby dzieci w kolejnych rocznikach wynika z niekorzystnych trendów demograficznych, co wpływa na ogólną strukturę populacji objętej obowiązkowymi szczepieniami.

Działania kontrolne prowadzone w podmiotach leczniczych ujawniły szereg nieprawidłowości organizacyjnych i proceduralnych, w tym dotyczących dokumentacji medycznej, łańcucha chłodniczego oraz nadzoru nad procesami dekontaminacji. Wymaga to dalszego wzmocnienia nadzoru i działań edukacyjnych skierowanych do personelu medycznego. Jednocześnie liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych była niska, a większość miała charakter łagodny, co potwierdza bezpieczeństwo realizowanych szczepień.

Podsumowując, sytuacja epidemiologiczna w 2025 roku była stabilna, jednak widoczne są obszary wymagające intensyfikacji działań profilaktycznych, w szczególności w zakresie zwiększenia wyszczepialności, poprawy jakości realizacji szczepień oraz dalszego monitorowania ognisk chorób zakaźnych. Utrzymanie wysokiego poziomu nadzoru epidemiologicznego i konsekwentna realizacja działań zapobiegawczych pozostają kluczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu.

2. Stan powiatu w zakresie nadzorowanym przez Sekcję Higieny Komunalnej jest stabilny i na ogół dobry. Dużym problemem pozostaje jednak niski poziom zawodociągowania powiatu (około 45% mieszkańców powiatu ma dostęp do wody z publicznych

wodociągów). Należy wskazać, że jakość wody w prywatnych wodociągach (indywidualne zaopatrzenie w wodę budynków mieszkalnych) nie jest monitorowana przez Inspekcję Sanitarną, w związku z powyższym brak danych odnośnie jej przydatności do spożycia.

3. Stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w roku 2025 był na poziomie akceptowalnym. Osiągane jest to m. in. poprzez renowację obiektów oraz wprowadzanie systemów zapewnienia jakości. W celu zapewnienia przez przedsiębiorców właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu nadzór nad w/w obiektami w dalszym ciągu będzie kontynuowany przez organy PIS.
4. Sytuacja w zakresie nadzoru sanitarnego nad występowaniem w środowisku pracy czynników szkodliwych i uciążliwych ulega stopniowej poprawie, niemniej jednak wymaga dalszego, systematycznego monitorowania oraz podejmowania działań dostosowanych w celu zapewnienia pełnej zgodności ze zmieniającymi się przepisami prawa.
5. Stan sanitarno-higieniczny w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych jest dobry, jednakże wymaga stałej uwagi i działań korygujących. Systematyczne kontrole wdrażanie odpowiednich procedur higienicznych oraz bieżące reagowanie na zgłaszane nieprawidłowości, takie jak problemy z jakością powietrza, urządzeniami sanitarnymi czy organizacją zajęć, przyczynią się do utrzymania odpowiednich standardów. Zauważono również problemy z higieną u dzieci (m.in. wszawica), które zostały rozwiązane dzięki współpracy z placówkami. Poza tym kontrole w zakresie infrastruktury sportowej, dostępu do posiłków i organizacji czasu wolnego wykazały pozytywne zmiany, chociaż wciąż wymagają monitorowania, szczególnie w zakresie dostosowania warunków do potrzeb uczniów oraz zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu w trakcie zajęć wychowania fizycznego i wypoczynku.
6. Niezbędne jest dalsze utrzymywanie i rozwój funkcjonujących programów zdrowotnych, w szczególności adresowanych do dzieci i młodzieży, tak aby edukacja prozdrowotna stanowiła trwałą i integralny element procesu wychowawczego. Podejmowane działania powinny być na bieżąco modyfikowane w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację epidemiologiczną oraz aktualne potrzeby zdrowotne społeczności lokalnych. Istotne jest wzmacnianie działań profilaktycznych i kampanii edukacyjnych, ukierunkowanych na ograniczanie ryzyka chorób cywilizacyjnych i zakaźnych oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców. Równocześnie konieczne jest systematyczne monitorowanie i ocena skuteczności realizowanych programów, co umożliwi szybkie identyfikowanie ewentualnych niedoskonałości oraz elastyczne dostosowywanie działań do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań zdrowotnych.
7. Na terenie Powiat Jasielski obserwuje się systematyczny rozwój inwestycji prośrodowiskowych oraz infrastrukturalnych, obejmujących m.in. modernizację dróg, rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz działania w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami i gospodarki odpadami. Przedsięwzięcia te przyczyniają się do poprawy dostępności komunikacyjnej, warunków sanitarno-higienicznych oraz standardów bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Jednocześnie tylko w jednym przypadku zachodziła konieczność przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko, co wynikało z lokalnego charakteru i niewielkiej skali inwestycji oraz braku istotnego ryzyka negatywnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi (dotyczyło przetwarzania odpadów, zbierania i magazynowania odpadów oraz utworzenia nowego punktu zbierania odpadów.

8. Działalność inspekcyjna prowadzona była w roku 2025 w sposób zaplanowany i celowy. Realizowano uzgodnione z GIS, WSSE cele i zamierzenia służące ochronie zdrowia ludzkiego i środowiska bytowania człowieka. Na rok 2025 wyznaczono do realizacji 150 zadań związanych z działalnością statutową, w ich ramach szereg zamierzeń szczegółowych do realizacji w poszczególnych pionach merytorycznych.
9. W celu realizacji zamierzeń zaplanowanych i pozaplanowych przeprowadzono następujące działania:
 - ✓ zaplanowano do wykonania 1505 kontroli i wizytacji,
 - ✓ ogółem wykonano 2330 kontroli łącznie z dochodzeniami epidemiologicznymi,
 - ✓ koordynowano 26 programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych,
 - ✓ przeprowadzono 486 działań o charakterze profilaktycznym,
 - ✓ wydano 443 decyzji merytorycznych,
 - ✓ pobrano do badań 1801 próbek,
 - ✓ dokonano 2370 pomiarów temperatury, mebli szkolnych i pomiarów wagi tornistrów,
 - ✓ wydano 2356 opinii z Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego,
 - ✓ w tutejszym Laboratorium wykonano łącznie 26696 oznaczeń obejmujących badania nadzorowe oraz zlecone.